

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ,
БУДІВНИЦТВА ТА КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

**КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
СПЕЦІАЛЬНОСТІ
073 МЕНЕДЖМЕНТ**

**для здобувачів фахової передвищої освіти
2022 року вступу**

Білгород-Дністровський, 2022 рік

Відповідно до 17 частини першої статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту», Білгород-Дністровський коледж природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій забезпечує реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін.

Вибіркова частина індивідуального навчального плану становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для підготовки фахового молодшого бакалавра.

Вибіркова частина індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти внесена для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій Білгород-Дністровського коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій, регіональних потреб тощо.

Вибір здобувачем фахової передвищої освіти навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним таких цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної освітньо-професійної програми (спеціальності або спеціалізації) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності, у тому числі зі здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено освітньо-професійною програмою);

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загальнопрофесійні компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузі знань;

- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань і розширити або поглибити знання за загальними компетентностями;

- сформулювати та реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію.

Відповідно до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом вибору дисциплін із переліку (каталогу вибірових дисциплін) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності. При виборі дисциплін здобувач освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – на навчальний рік 60.

Після погодження дисциплін з цикловими комісіями вибір здобувача фахової перед вищою освіти остаточно підтверджується власноруч підписаною заявою, яка подається завідувачу відділення з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

Якщо здобувач фахової передвищої освіти з поважної причини не зміг записатися вчасно, то, за наявності відповідних документів, він звертається до завідувача відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

Із всіма аспектами щодо реалізації права здобувачів освіти на вибір дисциплін можна ознайомитися в [Положенні про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій](#).

ЗМІСТ

Блок 1

Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка.....	с.4
Політологія.....	с.5

Блок 2

Основи підприємництва	с.7
Основи теорії менеджменту	с.9

Блок 3

Страховання	с.11
Макроекономіка	с.12

Блок 4

Статистика	с.14
Фінансове право	с.15

Блок 5

Маркетинг.....	с.17
Управління ризиками.....	с.18

Блок 6

Податкова система.....	с.19
Мікроекономіка	с.20

Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин, самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Географія», «Фінанси підприємств», «Менеджмент», «Статистика», «Економіка»
Що буде вивчатися	розвиток продуктивних сил, територіальний стан і просторові аспекти прояву економічних законів, форм продуктивних сил для конкретних умов геопросторово-часових координат, які б функціонували в цих умовах з найвищою ефективністю
Завдання навчальної дисципліни	теоретичні основи та ресурсні передумови розміщення продуктивних сил, формування і розвиток міжгалузевих комплексів; вивчення особливостей сучасного стану розміщення продуктивних сил та визначення напрямків його удосконалення.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	теоретичні основи вивчення розвитку і розміщення продуктивних сил; головні економічні закони, закономірності і принципи розміщення продуктивних сил; сутність завдання, принципи і механізм реалізації (регулювання) державної регіональної економічної політики; основні передумови розміщення продуктивних сил; методи дослідження розвитку і розміщення, економічного обґрунтування розміщення продуктивних сил. вивчати і виявляти на основі аналізу різних інформаційних джерел особливості сучасного стану розміщення продуктивних сил України, регіону та визначати напрямки їх удосконалення; визначати вплив головних факторів, у той чи інший період часу, розвитку і розміщення продуктивних сил України, регіону тощо
Інформаційне забезпечення дисципліни	Савченко В.Ф. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни. Чернігів: Редакційно-видавничий відділ ЧДІЕУ, 2018. 62 с. Козуб, Н. В. Проскурніна, В. А. Вовк, Ю. Б. Доброскок. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 166 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Політологія

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	7
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Історія України», «Всесвітня історія», «Українська література», «Основи філософських знань», «Соціологія»
Що буде вивчатися	сутність, характер, закономірності сфери політики, політичної дійсності, політичного життя особи і суспільства; особливості та закономірності політичного процесу, функціонування політичної системи і влади; сутність, форми і методи діяльності суб'єктів політики
Завдання навчальної дисципліни	Засвоєння знань з історії політичної думки та теорії політичної науки; отримання знань про категоріальний апарат, методологічні засади та методи політичної науки; вироблення у студентів навичок виокремлювати теоретичні і прикладні аспекти політологічного знання, раціонального та ірраціонального в політиці; отримання знань та уявлень про природу сучасних політичних процесів, сутність і різновиди політичних систем та режимів; набуття досвіду критичного оцінювання різноманітних теоретичних підходів та шкіл, що існують в політології; здобуття навичок для практичного застосування теоретичних знань з аналізу політичних процесів та явищ в Україні та інших державах.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	Історію зародження і розвитку політології, її основні теоретичні засади; предмет політології, структуру політичної науки, інструментарій політології: методи, принципи, функції, закони; специфіку функціонування політичного ринку та його складових елементів; специфіку виборчого процесу, особливості існуючих у світовій політичній практиці типів виборчих та партійних систем; тонкощі виборчої інженерії як легального засобу впливу на виборчий процес; причини зародження, сутність, типологію та шляхи врегулювання політичних конфліктів. Застосовувати набуті знання для аналізу політичного ринку та його основних складових елементів, аналізувати переваги та недоліки різних типів виборчих систем; орієнтуватися в прийомах, методах і засобах формування та створення у суспільній свідомості відповідних іміджів реальних суб'єктів політики; допомагати своїм співбесідникам – виборцям розібратися в тонкощах і хитросплетіннях виборчих програм різних політичних партій і рухів та їх політичних лідерів; створювати навколо себе атмосферу політичної толерантності,

	вести політичні дискусії з позицій високих норм етики та політичної культури; переконувати у необхідності збереження і зміцнення політичної стабільності в Україні; орієнтуватися в сучасних глобалізаційних процесах
Інформаційне забезпечення дисципліни	Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. 180 с. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Основи підприємництва

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Історія України і світ», «Соціологія», «Економічна теорія», «Вступ до спеціальності»
Що буде вивчатися	Теоретичні та практичні знання про процес підприємництва, вмінь аналізувати проблеми та ситуації для їх оптимального розв'язання, набуття логічного підприємницького мислення для самостійних початкових дій у бізнесі, створення реального продукту і доведення його до потенційних споживачів, регулювання цього процесу з урахуванням чинного законодавства України
Завдання навчальної дисципліни	Визначення основних категорій підприємництва; надання чітких уявлень про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомлення із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами; формування цілісного бачення проблем підприємницької діяльності; формування навичок та вмінь, необхідних для організації власної справи. Формування базових економічних та правових знань про підприємництво; формування уявлення про компоненти і варіанти підприємницької діяльності; формування практичних навичок аналізу умов та факторів підприємницької діяльності; розуміння сутності, значення факторів ефективності підприємницької діяльності та вміння визначати шляхи її підвищення.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	організаційні засади та принципи здійснення підприємницької діяльності; базові визначення, види, форми, умови, зміст, механізм організації підприємницької діяльності; проблеми та напрямки розвитку підприємництва в країні; знати принципи організації підприємницької діяльності в Україні та нормативно-правові акти, що її регламентують; давати власну оцінку економічній політиці України в сфері підприємництва; бачити позитивні та негативні сторони економічних реформ в Україні; застосовувати отримані знання в галузі підприємництва при розв'язанні конкретних практичних та ситуаційних завдань; – обґрунтовувати сучасні тенденції розвитку підприємництва в країні; – обирати ефективні прийоми, методи, стиль і тип господарської поведінки в підприємницькій діяльності.

Інформаційне забезпечення дисципліни	<p>Основи підприємництва: Підручник / Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.; [під заг. ред. Н.В. Валінкевич.] Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.</p> <p>Доброва Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.</p>
Семестровий контроль	Диференційований залік

Основи теорії менеджменту

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 20 годин, практичні – 10 годин, самостійна робота – 30 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Макроекономіка», «Основи економічної теорії», «Основи підприємництва», «Економіка підприємства»
Що буде вивчатися	Формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.
Завдання навчальної дисципліни	теоретична підготовка студентів з питань управління і менеджменту: сутності основних понять і категорій менеджменту та управління; принципів та функцій менеджменту; системи методів менеджменту; змісту процесів та технології управління; сучасних теорій менеджменту та еволюції специфічних функцій управління під впливом науково-технічного прогресу; особливостей керівника, як суб'єкта управління, його взаємодії з навколишнім середовищем, організацією і групою; теорії та практики прийняття управлінських рішень, реалізації менеджером основних функцій планування, організації, мотивації та контролю; феномену лідерства та використання його для ефективного регулювання дій підлеглих
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	напрямки діяльності в сфері управління в сучасних організаціях; основні функції та методи менеджменту; сутність стратегічного та оперативного управління ; принципи побудови ефективної системи управління ; практику роботи з менеджменту керівників підрозділів сучасних вітчизняних та зарубіжних підприємств. здійснювати аналіз діяльності системи управління організації; застосовувати різні методи та інструменти систем планування, організації, мотивації та контролю роботи підприємства; використовувати відповідно до ситуації методи прийняття управлінських рішень та здійснювати комплекс дій для їх реалізації; налагоджувати та проводити ефективну комунікацію

	в системі управління підприємством; обирати та використовувати відповідній ситуації стиль лідерства, що ґрунтується на відповідних видах та формах влади та управлінського впливу; визначати вплив обраної системи стимулювання на ефективність роботи персоналу.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Теорія управління [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І.А. Грузіна, І.О. Кінас, І.М. Перерва [та ін.]; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (1,25 МБ). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 137 с. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с. Основи менеджменту : конспект лекцій / уклад. В. М. Стамат, А. С. Полторак. Миколаїв : МНАУ, 2022. 162 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Страховання

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 44 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 11 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Макроекономіка», «Основи економічної теорії», «Основи підприємництва», «Економіка підприємства»
Що буде вивчатися	теорія і практика страхування
Завдання навчальної дисципліни	З'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування; висвітленні організації та шляхів розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності; розгляді умов особистого, майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховання з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду; вивченні особливостей та шляхів удосконалення фінансової діяльності страховиків.
Здобувач освіти буде знати:	категоріальний та понятійний апарат у страховій науці; економічну природу страхування, його функції, принципи, місце і роль у сучасних умовах розвитку економіки; етапи управління ризиком; сутність ризику та його класифікації; особливості розвитку страхування; методологічні аспекти основи оцінки ризику та визначення страхової премії; особливості складових страхової премії та структуру страхового тарифу; особливості визначення страхової премії у страхуванні життя та загальному страхуванні;
буде вміти:	орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють страхову діяльність; аналізувати сучасний стан страхування в Україні; обчислювати показник ринкової концентрації страхового ринку; визначати тенденції розвитку вітчизняного страхового ринку; формувати цілісне бачення організаційної структури страхового ринку; визначати бізнес-процеси у страхуванні та характеризувати їх; складати договір страхування
Інформаційне забезпечення дисципліни	Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 252 с. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. М 48 Страхування : навчальний посібник / Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Макроекономіка

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 44 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 11 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Вища математика», «Мікроекономіка», «Статистика».
Що буде вивчатися	Формування системи знань про механізм функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій. Спрямована на вивчення теоретичних засад та інструментарію макроекономічного аналізу (аналізу стану національної економіки та її зовнішніх зв'язків), теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем, здобутті навичок побудови та аналізу макроекономічних моделей, формуванні комплексних знань щодо формування ефективного механізму макроекономічної політики, а також виробленні вміння застосувати отримані знання в практичній діяльності
Завдання навчальної дисципліни	набути фундаментальних теоретичних і практичних знань щодо: теорії та методології досліджень структурних особливостей та закономірностей функціонування економічної системи; аналізу макроекономічних явищ та процесів; побудови моделей оптимального економічного зростання та макроекономічної рівноваги; оцінки ефективності макроекономічної політики; інструментарію розв'язання проблем сучасної економіки на макrorівні; аналізу макроекономічних індикаторів; методів вирішення проблем макроекономічної нестабільності
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	сутність ключових положень базових макроекономічних теорій ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки; сутність економічних явищ та процесів; механізм дії і використання економічних законів на макrorівні; аналізувати результати функціонування національної економіки; - оцінювати ефективність економічної політики держави; - робити практичні рекомендації на основі здійснення аналізу та оцінки різних фінансових, господарських та організаційно-управлінських явищ у національній економіці; - приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків.

Інформаційне забезпечення дисципліни	<p>Макро- та мікроекономіка: навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.</p> <p>Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.</p>
Семестровий контроль	Диференційований залік

Статистика

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 28 годин, практичні – 20 годин самостійна робота – 27 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Вища математика», «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Підприємництво», «Гроші та кредит»
Що буде вивчатися	Глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ та процесів, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні статистичного дослідження.
Завдання навчальної дисципліни	Вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціально-економічних процесів, принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	теоретичні основи статистичного спостереження як способу формування інформаційної бази для дослідження та прийняття управлінських рішень; методичні підходи до узагальнення та оброблення статистичних даних; методологію і методику екстенсивного та інтенсивного статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів; методику прогнозування та статистичного моделювання соціально-економічних параметрів; застосовувати методи статистичного спостереження для формування масиву первинних даних для статистичного дослідження; здійснювати оброблення первинних даних з метою одержання узагальнюючих показників, рядів розподілу, відносних, середніх величин, показників варіації тощо; виконувати необхідні аналітичні розрахунки із застосуванням комп'ютерної техніки у відповідності із метою статистичного дослідження, наявною вихідною статистичною інформацією; здійснювати статистичний аналіз фінансово-господарської діяльності, рівня соціально-економічного розвитку регіону, економічну інтерпретацію одержаних результатів, робити висновки та прогнозні розрахунки
Інформаційне забезпечення дисципліни	Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. 644 с. Краєвський В. М. Статистика: навч. посіб. / В. М. Краєвський, Я. О. Остапенко, Н.В. Параниця // Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2019. 218 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Фінансове право

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 28 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 27 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Основи правознавства», «Трудове право», «Фінанси».
Що буде вивчатися	Вивчення фінансового права у всіх його виявах: як самостійну галузь права національної системи права, як систему законодавства, частково як науку, що вивчає фінансове право; формування у вивчаючих теоретично і емпірично обґрунтованих знань про провідну роль, яку відіграє фінансове право у регулюванні державою суспільних відносин, що виникають з приводу мобілізації, розподілу і використання централізованих та децентралізованих фондів коштів, які створюють матеріальну основу для виконання завдань та функцій держави.
Завдання навчальної дисципліни	Передача студентам комплексу знань про поняття, систему і роль фінансового права в сучасних умовах, про закони та підзаконні нормативно правові акти, норми фінансового права, які регулюють фінансову діяльність держави та фінансову систему України, фінансовий контроль, бюджетний устрій і бюджетний процес, податкові, кредитні, страхові, банківські та валютні правовідносини, що виникають між різноманітними суб'єктами цих відносин.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	базові поняття фінансового права: поняття, предмет, метод, джерела фінансового права та його місце у системі права України; сучасні тенденції в розвитку фінансових правовідносин; організаційно-правові засади діяльності фінансових органів держави; систему джерел фінансового права; законодавчі та основні нормативно-правові акти відомчого характеру; Вільно орієнтуватися в системі фінансового законодавства України; знаходити і добирати необхідну фінансово-правову інформацію; відбирати, аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти для вирішення конкретних питань юридичного характеру у своїй професійній практичній діяльності; користуватися першоджерелами фінансового права; аналізувати нормативно-правові акти з фінансового права; правильно кваліфікувати фінансово-правові ситуації та застосовувати відповідні норми фінансового права

Інформаційне забезпечення дисципліни	<p>Волощук М. Г. Фінансове право: навч. посіб. / М. Г. Волощук, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.</p> <p>Філіпенко Т.В., Філіпенко А.С. Фінансове право у схемах : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2018. 150 с.</p>
Семестровий контроль	Диференційований залік

Маркетинг

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	4
Семестр	7
Обсяг дисциплін та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 70 годин, практичні – 20, годин самостійна робота – 15 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Економіка підприємства», «Економічна теорія», «Вища математика», «Статистика».
Що буде вивчатися	сутність і зміст маркетингу як філософії підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки та конкуренції
Завдання навчальної дисципліни	Вивчення основних понять, систем і алгоритмів маркетингу; набуття практичних навичок розв'язання конкретних маркетингових завдань; формування вміння творчого пошуку резервів удосконалення маркетингової діяльності підприємства.
Здобувач освіти буде знати буде вміти:	сутність маркетингу, його основні концепції; основні маркетингові категорії; характеристика сучасного маркетингу та його основні види; сутність комплексу маркетингу; користуватися основними методами проведення маркетингових досліджень та вимогами до них; поняттями маркетингової товарної політики; основними ціновими стратегіями та маркетинговою політикою ціноутворення
Інформаційне забезпечення дисципліни	Маркетинг: навч. посіб. / Н. Іванечко, Т. Борисова, Ю. Процишин [та ін.] ; за ред. Н. Р. Іванечко. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 180 с. Запорожець Г. В. Маркетинг : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 72 с. Павлов К. В., Лялюк А. М., Павлова О. М. Маркетинг: теорія і практика: підручник. Луцьк: СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2022. 408 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Управління ризиками

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 70 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 15 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, управління персоналом.
Що буде вивчатися	Призначена для вивчення основ ризикології, засвоєння основних концепцій, методів оцінювання та аналізу ризиків, вибору оптимальних управлінських рішень, в тому числі в ризикових ситуаціях, що виникають в управлінні персоналом підприємств.
Завдання навчальної дисципліни	Глибоке вивчення ризиконебезпечних ситуацій в підприємницькій діяльності, набуття вмінь і навичок оперативного управління ними. Формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у галузі аналізу та ідентифікації ризиків підприємства, їх оцінки та мінімізації.
Здобувач освіти буде знати буде вміти:	сутність ризику та причини його виникнення; класифікацію ризиків за ключовими ознаками; основні методи виявлення ризику; основні методи кількісного аналізу економічних ризиків; характеристики виробничих, маркетингових та фінансових ризиків; основні поняття ризик-менеджменту; характеристики виробничих, маркетингових та фінансових ризиків; ідентифікувати економічні ризики діяльності господарюючих суб'єктів; здійснювати якісний та кількісний аналіз ступеню ризику статистичним та експертним методами; здійснювати якісний та кількісний аналіз ступеню ризику аналітичним методом та методом аналогів; аналізувати ефективність методів управління ризиком; вибирати доцільні заходи з управління виробничими, маркетинговими та фінансовими ризиками.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с. Управління ризиками: навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / М. О. Кравченко, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
Семестровий контроль	Диференційований залік

Податкова система

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 44 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 11 година
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Мікроекономіка».
Що буде вивчатися	Економічні відносини з приводу перерозподілу валового внутрішнього продукту і національного доходу для створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів.
Завдання навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов'язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.
Здобувач освіти буде знати буде вміти:	економічну природу податків, їх склад та класифікацію; функції податків; принципи побудови податкової системи України; задачі та структуру податкових органів; порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами; визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків; визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства; аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності; визначати розмір штрафних санкцій за порушення податкового законодавства; оскаржувати дії податкових органів.
Інформаційне забезпечення дисципліни	Податкова система: конспект лекцій: навч. посіб. /уклад.: Гречко А.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с. Податковий кодекс України
Семестровий контроль	Диференційований залік

Мікроекономіка

ЦК, яка забезпечує викладання	Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	2,5 кредити ЄКТС аудиторні заняття: лекції – 44 годин, практичні – 20 годин, самостійна робота – 11 годин
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Вища математика», «Макроекономіка», «Статистика».
Що буде вивчатися	Вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення формування відповідного уявлення про те, що успіх будь-якої підприємницької діяльності залежить не тільки від наявності стартового капіталу і підприємницького хисту, а й від знання закономірностей функціонування мікросистеми.
Завдання навчальної дисципліни	Опанування студентами необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує їм бачення проблем ринкової економіки і практики їх застосування, шляхів їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня.
Здобувач освіти буде знати: буде вміти:	предмет, систему об'єктивно існуючих законів та економічних категорій; систему принципів раціональної поведінки суб'єктів ринку; теорію прийняття мотивованих рішень виробниками та споживачами, враховуючи вимоги економічних законів; способи застосування аналітичного та графічного аналізу; стан основних проблем економічної теорії і економічної політики; використовувати набуті знання при тлумаченні поведінки суб'єктів ринку; орієнтуватися в системі об'єктивно існуючих ринкових законів; збирати фактичні дані, аналізувати й оцінювати їх допустимість, достовірність та достатність для прийняття правильних рішень; самостійно здійснювати аналіз мотивів діяльності виробників і споживачів на ринку; збирати, досліджувати, перевіряти, оцінювати та використовувати статистичний матеріал; приймати обґрунтовані та законні рішення, грамотно складати необхідні документи;

Інформаційне забезпечення дисципліни	<p>Макро- та мікроекономіка: навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. Харків :ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.</p> <p>Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.</p>
Семестровий контроль	Диференційований залік